

Torvsletta, Ustmyra og Skyttervegen barnehager
(Thyra barnehager)

Vår saksbehandler
Thea Berg Lauvsnes

Vår ref.
20/27077
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
07.07.2020

Torvsletta, Ustmyra og Skyttervegen barnehager (Thyra barnehager) - rapport fra tilsyn 23.06.2020 jf forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Miljøenheten gjennomførte 23.06.2020 tilsyn med Thyra barnehager (Torvsletta, Ustmyra og Skyttervegen barnehager). Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagene ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Thyra barnehager har gjennomført flere risikovurderinger som grunnlag for rutiner, og har etablert et internkontrollsystem for å ivareta barnas helse, miljø og sikkerhet. Vårt inntrykk er at barnehagene har kartlagt og vurdert risikoforhold, og at sikkerheten i barnehagene er ivaretatt. Vi påpeker samtidig at barnehagen ikke er ferdig med prosessen, og har forbedringspotensial i det videre arbeidet med risikovurdering og rutiner som skal ivareta barnas sikkerhet. Vi gir derfor merknader hvor vi vurderer at barnehagene har et forbedringspotensial, og som vi sterkt anbefaler barnehagene å følge opp.

Det ble ved tilsynet ikke påpekt avvik knyttet til etablerte rutiner eller risikovurderinger, og Miljøenheten avslutter med dette saken.

2. Beskrivelse av Thyra barnehager

Thyra barnehager er en kommunal enhet som består av tre barnehager; Torvsletta, Skyttervegen og Ustmyra barnehager. Torvsletta og Skyttervegen består begge av fire avdelinger med henholdsvis 51 og 52 barn, mens Ustmyra barnehage har to avdelinger med tilsammen 37 barn.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedvekt på dokumentasjon av risikovurderinger gjennomført for å ivareta barns sikkerhet (jf §§ 7 og 14) og internkontroll og avvikshåndtering (jf § 4).

Tilsynet startet med et felles oppstartsmøte for barnehagene som skal ha tilsyn på samme tema før sommeren 2020. Møtet ble avholdt i begynnelsen av mars 2020. Tilsynsmøtet ble gjennomført 23.06.2020, hvor det ble tatt en gjennomgang av framlagt dokumentasjon med enhetsleder og avdelingsledere. Det ble også gjennomført befaringer av deler av bygningene og uteområdene til alle de tre barnehagene.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

- Oversiktsdokument helse, miljø og sikkerhet Thyra barnehager (felles for ansatte og barn)
- Årshjul HMS barn
- Diverse risikovurderinger (utelek, turer, ulike formingsaktiviteter, ytre trusler, lav bemanningssituasjon,
- Diverse rutiner og sjekklister
- Beredskapsplan Thyra barnehager
- Utfylte sjekklister vernerunde barn juni 2020.

Deltakere ved tilsynet

Heidi Valset, enhetsleder Thyra barnehager
Bente Aune, avdelingsleder Thyra barnehager
Janne Helland Pedersen, avdelingsleder Thyra barnehager
Thea Berg Lauvsnes, rådgiver Miljøenheten
Rune Berg, rådgiver, Miljøenheten

3.1. Har barnehagen tilstrekkelig oversikt over risikoforhold?

Merknad 1: *Når barnehagen jobber videre med eksisterende og nye risikovurderinger, bør dere sikre en korrekt fastsettelse av risiko basert på den sannsynligheten og konsekvensen dere har satt. Dette kan gjøres ved å aktivt bruke risikomatrisen. Dere bør sikre at ulike hendelser som har ulik sannsynlighet og/eller konsekvens deles opp og vurderes hver for seg, sånn at det blir tydelig hvordan hendelsene er vurdert og hvilke tiltak som skal ivareta sikkerheten for de ulike hendelsene.*

Observasjon

Barnehagen har gjennomført risikovurderinger som omfatter mange relevante hendelser som kan medføre risiko for skade på barn. Risikovurderingene er dokumentert i skjema, og i arbeidet har barnehagen brukt en 3 x 3 risikomatrise med forhåndsdefinerte grader av sannsynlighet og konsekvens (Miljøenhetens skjema og matrise tilhørende faktaark 71 om risikovurderinger i barnehager og skoler). I skjemaet for risikovurdering er sannsynlighet og konsekvenser vurdert, og det er angitt en risiko for hver hendelse/linje i skjemaet. Eksisterende og eventuelt nye rutiner og tiltak er beskrevet. Pedagogene på avdelingene er involvert, men koronasituasjonen satte stopper for videre prosess med involvering av personalet. Ledelsen opplyste ved tilsynet at de ikke vurderer seg som ferdig med dette arbeidet, men at de er i gang og skal jobbe videre med involvering av personale og implementering av resultatet. Barnehagen ser på arbeidet med risikovurderinger og rutiner som en kontinuerlig prosess. Har selv identifisert at uteaktiviteter vinterstid og snømengder på uteområdet er et område som ikke er risikovurdert ennå.

Vurdering

Risikovurdering er en systematisk arbeidsmetode for å kartlegge og komme fram til grad av risiko for ulike aktiviteter/hendelser, og for å gjøre objektive og sammenlignbare vurderinger er det viktig å skille mellom sannsynligheten for at en hendelse inntreffer og konsekvensen hvis den skulle inntreffe. Til sammen utgjør sannsynlighet og konsekvens risikoen for en hendelse.

Vår vurdering er at Thyra barnehager har et bevisst forhold til risikoforhold i barnehagen, og har gjennomført og dokumentert risikovurderinger for mange mulige og relevante hendelser. Barnehagen er i en prosess med arbeidet knyttet til risikovurderinger og sikkerhetsrutiner, og har

et godt grunnlag å jobbe videre med. Ved gjennomgang av dokumentasjonen kom det fram at sannsynligheten og konsekvensen (og dermed risikoen) som barnehagen har angitt for de ulike hendelsene delvis er litt sammenblandet. Vi ser at fastsettelse av risiko ikke alltid er korrekt med tanke på sannsynligheten og konsekvensen som er angitt for den gitte hendelsen. Det er viktig at dette gjøres konsekvent, og at dere bruker risikomatriksen til hjelp for å komme fram til risikoen. Videre er enkelte hendelser/farer som er vurdert ganske generelle. Dere bør sørge for at hendelser med ulik sannsynlighet og konsekvens (og ofte med ulike tiltak) blir vurdert hver for seg på egen linje i skjemaet, slik at det kommer tydelig fram hvordan dere har vurdert og om tiltakene dere har er gode nok.

3.2. Driver barnehagen systematisk internkontroll som forebygger ulykker og skader

Merknad 2: *I sammenheng med det videre arbeidet med risikovurderinger bør dere ta en gjennomgang av hvilke eksisterende rutiner/praksis dere beskriver samt evt. behov for nye rutiner, og sikre at barnehagens praksis er beskrevet i internkontrollsystemet.*

Merknad 3: *Barnehagen bør ta en gjennomgang av rutinen for avviksmelding, og vurdere endringer i rutinen eller andre tiltak som sikrer at rutinen blir fulgt. Alle typer avvik skal registreres og dokumenteres.*

Observasjon

Barnehagen har en egen disk for HMS-barn som alle ansatte har tilgang til. Ledelsen opplyste ved tilsynet at de fortsatt ikke er helt ferdig med overgangen fra permer til et digitalt system, og at det pågår litt rydding og strukturering for å komme i mål med å samle det på disk. Kvaliteket brukes i liten grad. Det er utarbeidet et eget årshjul for HMS-barn. Der fremkommer det at barnehagen gjennomfører ulike kontroller av barnas leke- og oppholdsareal, både ute og inne. Dette omfatter alt fra daglig sjekk av uteområdet, vernerunder innendørs og årlig kontroll av lekeplassutstyr av ekstern lekeplasskontrollør. Barnehagen gjennomfører årlig revisjon av internkontrollsystemet og dette er angitt i årshjulet. Når det gjelder rutiner som skal forebygge skader og ulykker har barnehagen skriftliggjort en del av dette, eksempelvis ved utelek, sikkerhet på tur og bruk av verktøy. I videre arbeidet med risikovurderinger er det essensielt at dere skriftliggjør det dere kommer fram til av rutiner og kjøreregler, og implementerer dette i internkontrollsystemet. Å ende opp med gode og etablerte rutiner som er godt kjent blant ansatte er hele hensikten med risikovurdering som arbeidsmetode.

Avvikshåndtering

Rutine for melding av avvik er gjennom Kvaliteket/TQM. I tillegg har barnehagen vaktmesterbok hvor mindre alvorlige bygningsfysiske feil og mangler registreres. Funn fra sjekkrunder noteres i vaktmesterboka hvis det er av en sånn art, men andre avvik avdekket ved kontrollene blir ikke nødvendigvis kvittert ut (selv om det følges opp). Ved skader på barn brukes småskadeskjema. Gjennomganger av meldte avvik er angitt på årshjulet, men ledelsen oppga ved tilsynet at en del av avviksoppfølgingen ikke blir dokumentert. De strever med å få implementert melderutinen, og opplever at personalet synes avvikssystemet TQM er tungvint og lite brukervennlig. Avvik blir håndtert, men ikke alltid dokumentert.

Vurdering

Vår vurdering er at barnehagen har etablert et internkontrollsystem for å ivareta barnas helse, miljø og sikkerhet i tråd med forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. Vi anbefaler sterkt at dere tar en gjennomgang av sikkerhetsrutinene i forbindelse med det videre arbeidet med risikovurderinger, for å sikre at barnehagens praksis er omforent og beskrevet i internkontrollsystemet.

Avvikshåndtering

Vårt inntrykk fra tilsynet er at avvik i hovedsak fanges opp og rettes ved Thyra barnehager, men at ikke alt dokumenteres. Alle virksomheter skal ha rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge avvik fra helse, miljø og sikkerhetslovgivningen. Dette er et krav i regelverket, jf § 5.7 i internkontrollforskriften. Avvikshåndteringen skal være skriftlig. Brudd på lovgivningen og viktige rutiner er klare avvik, men også andre uønskede hendelser og nestenulykker skal vurderes, selv om det gikk bra denne gangen. Alle typer avvik skal dokumenteres, og vi anbefaler at dere i størst mulig grad samler alle typer avvik i samme system. På denne måten kan barnehagen enkelt bruke avvik og andre uønskede hendelser aktivt inn i det forebyggende arbeidet for å sikre barnas helse og sikkerhet. Vi viser til bestemmelsene i internkontrollforskriften som stiller krav om skriftlig avvikshåndtering, jf § 5.7 i internkontrollforskriften.

3.3. Beredskap. Blir ulykkes- og faresituasjoner i barnehagen håndtert på en tilfredsstillende måte?

Merknad 4: *Barnehagen bør revidere beredskapsplanen og tilpasse til sin drift og sine lokaler. Det er viktig at beredskapsplanen er kjent for personalet. Videre forventes det at dere øver på beredskap utover brann/evakuering og førstehjelp.*

Observasjon

Thyra barnehager har en beredskapsplan fra 2013 som inneholder rutiner for å håndtere en rekke alvorlige hendelser. Ledelsen opplyste ved tilsynet at planen ikke er revidert siden den ble utarbeidet og at den ikke er kvalitetssikret/tilpasset dagens lokaler etc. Det er en plan om å ta i bruk den kommunale malen utarbeidet for barnehager. Det gjennomføres regelmessig brannøvelser og førstehjelpskurs, men utover dette er det ikke gjennomført beredskapsøvelser ved barnehagen.

Vurdering

Vi vurderer at barnehagen har en beredskapsplan for å håndtere en rekke ulykkes- og faresituasjoner, men at det er nødvendig å gjennomgå denne i sin helhet for å sikre at den er oppdatert og tilpasset til lokale forhold. Det forventes videre at barnehager til en viss grad øver på hendelsene eller på annen måte gjennomgår beredskapsplanen sin for å sikre at den fungerer for de gitte situasjonene. Det kan være fullskalaøvelser eller diskusjonsøvelser av aktuelle caser. Øvelser kan være en effektiv måte for ansatte å bli gjort kjent med beredskapen for alvorlige hendelser på, og i tillegg er det en effektiv måte å vurdere om planene/rutinene er tilstrekkelige og hensiktsmessige, og vil fungere i en krisesituasjon. Det forventes at det er sammenheng mellom oversikten over risikoforholdene/-vurderingene og type hendelser som er med i beredskapsplanen. Revisjon av beredskapsplanen bør baseres på gjennomførte risikovurderinger og kommunens mal for beredskapsplan.

3.4. Sikkerhet på uteområdet

Observasjon

Under befaringen på Skyttervegen barnehage tok ledelsen opp en problemstilling knyttet til sikkerhet på uteområdet. Ved inngangspartiet (adkomst/port) er det etablert en mur opp mot en liten "røys" som er en del av barnehagens uteområdet. Muren er ca 1 meter høy. Det er asfaltert på bakken under muren, og det er ikke planlagt eller ønskelig at barna skal leke/klatre i dette området. Barnehagen meldte inn behov for avstengning av dette området inkludert muren til Trondheim eiendom, da det fort ble tydelig at dette var et populært området for barna å leke i, klatre på muren osv. På bakgrunn av dette ble det satt opp et gjerde for å stenge av det bratte området over muren samt bak muren for å hindre adkomst. Det var planlagt at dette gjerdet skulle plassere på utsiden av muren, slik at den ble utilgjengelig. Men det er fortsatt mulig for barna å klatre på muren, siden gjerdet ble etablert over og litt tilbaketrukket fra murkanten. Flere ansatte har meldt bekymring knyttet til dette, da de opplever det som et risikomoment til tross for regler om at barna ikke har lov til å oppholde seg i denne delen av uteområdet uten en voksen. I barnehagens eksisterende risikovurdering av utelek er ikke denne muren/delen av uteområdet ved Skyttervegen barnehage vurdert spesifikt.

Vurdering

Vår vurderinger er at muren/lek i denne delen av uteområdet ved Skyttervegen bør risikovurderes spesifikt, da det er et godt eksempel på konkrete farer som skal fanges opp og vurderes i arbeidet med risikovurderinger. Dersom barnehagen kommer fram til at lek/klatring på muren utgjør stor risiko, må dere komme fram til tiltak for å redusere risikoen. Det kan eksempelvis være å etablere et gjerde der det opprinnelig var tiltenkt eller endre rutinene slik at man sikrer kontinuerlig tilsyn og oversikt over denne delen av uteområdet.

3.5 Sikkerhet på inneområdet

Observasjon

Ved befaringen ble det flere steder ved både Skyttervegen og Ustmyra barnehager observert løse ledninger, skjøteledninger og lyslenker som hang innen rekkevidde for barn og som kan utgjøre kvelningsfare. Sikkerhetssjekk av inneområdet skal i følge barnehagens årshjul gjennomføres i mai, men ledelsen opplyste ved tilsynet at det ikke var gjennomført enda i vår pga. koronasituasjonen.

Vurdering

Løse ledninger og lignende som kan medføre kvelningsfare for barn er forhold som ville vært avdekket gjennom barnehagens egenkontroll i form av sikkerhetssjekk. Barnehagen har i etterkant av tilsynsbesøket meldt tilbake at sikkerhetssjekk for inneområdet og ettersendt utfylte sjekklister som dokumentasjon på dette. Barnehagen bekrefter i e-post 30.06.2020 at avvikene er utbedret. Vi vurderer at det påpekte risikoforholdet er fulgt opp tilfredsstillende.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift. Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen
Trondheim kommune

Anne Sissel Ness
konstituert miljøsjef

Thea Berg Lauvsnes
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopimottaker:

Postmottak Fagenhet for oppvekst og utdanning
Ella Marie Ingdal, Kommunalsjef for barnehage